

Telegraful Roman

Abonamentul:

Pe un an 32 corone.

Pe şase luni 16 cor. — Pe trei luni 8 cor.

Corespondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», Strada
Măcelarilor Nr. 45. — Serioși nefrancate se refuză. —
Articole nepublicate nu se întoarcă.

Prețul inserțiunilor, după învoială

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Ro-
man», Sibiu, Strada Măcelarilor Nr. 45.

Ziua Invierii obștei românești

Proclamarea României mari

Alipirea la regatul român — Resoluțunea evanghelică

D-l Vasile Goldiș încheind Testamentul vechiul al neamului românesc cetește cu glas îniorat de emoțione sănătății proiectul de rezoluție:

I. Adunarea națională a tuturor Românilor din Transilvania, Banat și Tara Ungurească adunată prin reprezentanții lor îndreptățiti la Alba-Iulia în ziua de 18 Noemvrie (1 Decembrie) 1918 decretăza unirea acelor Români și a tuturor teritoriilor locuite de dânsul cu România. (Urăgu de aplaște, strigătă: Sa trăiască, Trăiască România Mare! Lumea să scoală în picioare mâinile se ridică, alcăteamu cu pălăriile și căciuli. Plânzete, cu hohote, bat din picioare în podiu, damele flutură batiste în aer și la ochi, un entuziasm indescriabil. Ora e punct 12). Adunarea națională proclama îndeosebi dreptul inalienabil al națiunii române la întreg Banatul, cuprins între râurile Murăș, Tisa și Dunăre. (Voci Trăiască, alăturiți. Aprobări).

II. Adunarea națională rezervă teritoriilor susindicate autonomie provizorie până la intrunirea Constituantei, aleasă pe baza votului universal.

III. În legătură cu aceasta ca principii fundamentale la alcătuirea noastră să sună român, adunarea națională proclama următoarele:

1. Deplină libertate națională pentru toate popoarele conlocuitoare. Fiecare popor se va instrui, administra și judeca în limba sa proprie prin indiziș din sănătă sau și fiecare popor va primi drept de reprezentare în corpurile legiuitoroare și la guvernarea țării în proporție cu numărul indivizilor ce-l alcătuiesc.

2. Egală îndreptățire și deplină libertate autonomă confesională pentru toate confesiunile din stat.

3. Înăptuirea desăvârșită a unui regim curat democratic pe toate terenurile vieții publice. Votul obștei, direct, egal, secret, pe comune, în mod proporțional, pentru ambele sexe, în vîrstă de 21 de ani, la reprezentarea în comune județe ori parlamente. (Voci: Trăiască femeile! Trăiască! alăturiți pe galerie, damele flutură batistele).

4. Desăvârșită libertate de presă, asociere și întrunire; libera propagandă a tuturor gândirilor omenești.

5. Reforma agrară radicală. Se va face conserierea tuturor proprietăților, în special a proprietăților mari. În baza acestei conserierii desfășurându-se fideli-comisiile în temeiul dreptului de-a micșora după trebuință latifundiere, îi se va face posibil tărâmului să-și crețeze o proprietate (arător, păsune, pădure) cel puțin atât, cât să o poată munci ei și familia lui. Principiul conducător al acestei politici agrare e pe de-o parte promovarea nivelării sociale, pe de altă parte potențarea producției.

6. Muncitorimea industrială î se asigură aceeași drepturi și avantajii, care sunt legiferate în cele mai avansate state industriale din apus.

IV. Adunarea națională dă expresie dorinței sale, ca congresul de pace să înăptuiască comunicația națiunilor libere în astă chip, ca dreptatea și libertatea să fie asigurate pentru toate națiunile mari și mici deopotrivă, iar în viitor să se eliminate răbsolitul ca mijloc pentru regularea raporturilor internaționale.

V. Români adunăți în această adunare națională sălătu pe frății din Bucovina scăpați din jugul monarhiei Austro-Ungară și uniti cu terra mamă, România.

VI. Adunarea națională sălătu cu iubire și entuziasmul liberării națiunilor subjugate până aci în monarchie Austro-Ungară, anume națiunile: ceho-slovaci, austro-germani, jugo-slavi, poloni și ruteană și hotărête ca acest salut al său să se aducă la cunoștința tuturor acelor națiuni.

VII. Adunarea națională cu smerenie se închină înaintea memoriei acelor brazi români, cari în acest răboi și-au vîrsat sângele pentru înăptuirea idealului nostru murind pentru libertatea și unitatea națiunilor române.

VIII. Adunarea națională dă expresie multumitei și admirării sale tuturor puterilor aliate, cari prin strălucitele lupte purtate cu cer-

bicie împotriva unui dușman pre-gătit de multe decenii pentru răboi au scăpat civilizației din ghia-rele barbarei.

IX. Pentru conduceresă mai departe a afacerilor națunii române din Transilvania, Banat și Tara Ungurească adunarea națională ho-tărăște instituirea unui Mare Sfat Național Român, care va avea totă îndreptățirea să reprezinte națiunea română oricând și pretutindeni față de toate națiunile lumii și să ia toate dispozițiunile, pe care le vă-năcesc în interesul națiunii.

In sfârșit vă rog să le primi și încheie cu dorință, ca legătura sfântă a celor 14 milioane de Români să ne îndreptățească azi a zice:

«Trăiască România Mare!» (Aplaște, elan de insuflețire, strigătă: Trăiască România mare, Trăiască Vasile Goldiș, ora precisă 12 și 10 minute).

Maniu, tâlcitorul Evan-gheliei celei nouă.

Sfârșind d-l Vasile Goldiș în ro-potul aplauzelor, se ridică d-l Iuliu Maniu pentru a lua cuvântul. E în timpan cu frenetică aclamare. A tre-buit să aștepte clipă indelungată pentru să poată potoli manifestarea de insufleție dragoste ce a sănătă să aprindă prin tactul, tinuta și faptele sale în iniția fiecărui român. Vorbeste tâlcuind cu o minunată icsinută Evan-ghelie vîtorului românesc. Rază de rază din luminosă rezoluție o co-brăde pe căle tainice ale mînii în susul ascultătorilor, cari îl interupeau de prin aplaște indelung repetate. (Minunatul tâlc îl vom aduce în numărul viitor).

După înțelegerea Maniu se iveste la masă socialistul-democrat român I. Jumanca, care cu o vîrvă oratorică spune următoarele:

«Preacinstiță adunare națională!

In anul 1914, când isbuințe crâncenul răboi european, când în-treagă lumea și mi cu seamă Franța tremură de groază, că cultura franceză, libertatea franceză și republica franceză au să fie dirpite de militarismul german, atunci întreaga națiunea franceză, social-democrații și toate parti-

dele într-o singură unitate s'au ridicat și au ținut piept povoioului, ce venia de hotare.

Astăzi e vorba de libertatea, de posibilitatea dezvoltării în viitor a culturii naționale și astăzi venim și noi aici, adeverăți reprezentanți ai muncitorilor române (Irăască! A-plause) din Ungaria, Transilvania și Banat, venim să ne declarăm în fața preacinstiției adunări, să declarăm în față internațională socialiste, că vrem unirea tuturor românilor (trăiască, aplaște prelungite).

O vrem și suntem gata a lupta cu toate mijloacele pentru înăptuirea și pentru apărarea ei.

Noi suntem proletari (o voce: ai altora), noi ducem o luptă de clasă.

In lupta aceasta suntem solidari cu toți frații de pretutindinea, cu toții suntem pentru transformarea socială, ca fiecare om să fie om liber și stăpân pe sine însuși. (Voci: Bravo!) Dar solidaritatea aceasta nu o înțelegem în astă fel, ca și mai deosebită să fim numai sateliți unui singur partid, dar nu vom să fim și pe mai departe o clasă fără importanță, o clasă, care n'are la dispoziție mijloacele necesare pentru a afirma și dezvolta.

De aceea, când aderăm la unirea tuturor românilor, vom totodată și posibilitatea de dezvoltare a muncitoriei române, vom să deschidem brațele largi, pentru că în această țară românească nouă să se dezvolte și să progreseze un popor muncitor, tot asă, cum au progresat popoarele mun-citoare din Apus.

Social-democrația nu-i identică cu lînsa similitudină orala (voci: Trăiască!). Noi nu zicem că: *Ubi bene ibi patria*, dimpotrivă zicem, că unde este patria, acolo trebuie să-ți cauți de patru ta. De aceea noi nu ne temem, că nu vom avea puterea să ne căutăm drepturile la o viață liberă. (Aprobări).

Când facem declarația aceasta, că aderăm la unire, o facem nu numai în instincție nostru, în interiorul nostru, în înimă noastră există simbolul acesta, cî îl facem și cu mintea clară, prin convingerea aceea fermă, că prin postulatele luate în rezoluția, ce s'a prezentat preacinstiție adunări,

sunt luate toate acelle garantii care sunt suficiente pentru democratizarea României.

Noi am trăit într-un cu tovarășii nostri unguri. Să mai mult; ei ne au dat mână de ajutor, de ne-am organizat, ba ce e și mai mult ei au căutat să ne sprijinească, ca și noi să ne putem validiza în Internațională.

Dar astăzi a sosit momentul, când declarăm, ca suntem solidari cu ei ca clasă, nu le suntem dușmani, dar vrem să fim o floare singură în buchetul internațional. (Aşa-i, aplauze).

În Ardeal, în tara ungurească și în Bănat, și adévarat, că nu sunt numai muncitorii români, ci e fapt, că proletariatul din aceste fizuri este în majoritatea de altă naționalitate; dar pentru noi, socialisti români, aceasta nu poate fi un motiv, ca să nu aderăm la unire, pentru că noi muncitorii români ne simțim una cu întreg neamul românesc. (Trăiește general).

În felul acesta ne-am înțeles în marele consiliu național, în spiritul acesta am lucrat pentru alcătuirea rezoluției inițiată și atunci, când am stabilit punct de punct observările noastre, n'am făcut-o din alte considerații, decât că sunam prin acele postulate, după convinerea noastră, se poate asigura adévarata fericire a României.

Aceste puncte noi le putem reprezenta în fața lumii întregi și în fața lumii întregi putem să dovedim, că n-am pășit nicăi în dreapta, nicăi în stânga de pe calea social-democrației. Aven drept să infăptuim aceea, ce voim.

Cu aceste cuvinte încheie și declar încă odată, că atât timp, până când putem lucră pe baza punctelor acestora, o vom face cu toată dragostea și cu tot devotamentul, însă ne susținem ca un partid, ca o clasă cu interese speciale, dreptul, ca și în viitor să luptăm pentru toate punctele din programul partidului nostru socialist-democrat. (Aplause, aprobari, a lamătuni lungi).

Asfăltul în ciuda tuturor aşteptărilor și nădejilor intemeiate pe minciuni ale guvernatorilor revoluționari, rezoluțunea se primește și din partea socialistilor români, iar președintele Gh. Pop de Băsești vestește, strălucind de ferice divină, unirea tuturor românilor sub înaltă stăpânire a regelui Ferdinand.

În scopul de a îngrijii și pe mai departe de trebuințele nației române, deputatul Vaida Voievod întră aplauze propune, iar adunarea alege un marș săfăt național de 150 membri.

Episcopul Dr. Radu della Oradea, mare mulțimăstire în cuvinte calde vecheișii comitet executiv și sfatului național român pentru munca insufițiată desfășurată întră realizarea visului de veacuri, iar episcopul I. Pap dela Arad încheie ședința măreată grăind:

«Poporul românesc în trecut și acum toate lucrările sale le-a început cu rugăciune și le-a încheiat cu rugăciune. Să zicem și noi: «Inalță-te peste ceruri, Doamne, Dumnezeu părintilor noștri, și binecuvântă să fie numeleTau în veci, că ne-ai învrednicit să ajungem această mare sărbătoare».

«Sănt razi momentele de sărbătoare în viața omului, ele sănt mai rari în viața familiei și cu atât mai rari în viața unei societăți de oameni, cum și în viața neamului românesc, care a arătat astăzi, că să poată de având liber cugetările și sentimentelelor sale și ceea ce sămătări și propune că înmormântarea să se facă pe cheile lui C. N. R. și să fie înmormântată cu pompă militară, cu orhestră militară.

«Onorată adunare națională! Episcopatul biserică române din aceste părți, din Ardeal, Ungaria și Banat a fost todeană consiliu de chemare sau sublimii de păstorii ai turmei lui Cristos și că atare, fost consiliu de îndrepărtirea sa naturală de a fi interpretul slăbișii lui suflășii și astfel al sentimentului poporului. (Aclamațiu: Aşa-i! Voci multe strigă: Afără, la popor! Să mergem afară la popor!) Consiliu și de chemarea (Voci; 'S'a uizim, larmă, se strigă: La popor!) să-l sprijinească în toate acțiunile sale, care fineau la asigurarea dreptului de existență de afirmare și de dezvoltare națională române în măsură dreptul să credințe (Larmă)

Președintele: Liniste! Voci: Să-uzim!

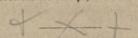
Ep. Pap. Măreță a fost ziua de 15/1 Mai, când poetul Mureșianu a zis (Lumea auzind de Mureșianu izbucneste în: «Deșteaptă-te Române!») și întrăcea se fac și formalitățile de inchidere a adunării.

In cîmpul lui Horia în fața tribunelor era multime, împărțindu-se de după praznicul primăriei susținutele împăratului I. L. Vlad, Dr. P. Groza, Dr. S. Dragomir, ale episcopului Hossu și Dr. Cristea. Acest din urmă a cîștigat poporul român și noua Evanghelie ce s-a vestit în adunarea delegaților. Poporul extazat de ferice acăramă frunță și făcându-și crește multumitele lui Dumnezeu pentru răsăritul cel marei al soarelui libertății naționale.

In chipul acesta demn să încheie marea adunare de înțemeiere și clădire în România mari. Totuși a petrecut în cea mai perfectă ordine și liniste, nici un incident supărător, prin ce am dat nouă și puternică dovdă să suntem pe deplin maturi și credințici de viitorul de aur ce ne așteaptă.

Terminat de astăzi raportul nostru cu următoarele versuri ce ne li se trimite cunoscuta scriitoare *Elena din Ardeal*:

Răsună clopoțel cel mare din turnul sătant [al mănăstirii],
E sărbătoarea libertății, și sărbătoarea înfrățirii,
Răsună vâile și munții de cantece de înălțare,
Trăiește starea libertății, trăiește România [Mare!]

Sedința sfatului.

Luni la 9 ore s-a întrunit marele Sfat al Națiunii Române als Dumîneni de Mare, Adunare Națională. Sediul acesta s-a înținut în sala mare a palatului justiției din Alba-Iulia. Președintele George Pop de Băsești ocupă scaunul prezidial.

Sala e tăbită de membrii M. S. N. R. și de auditori numeros. D-nul Dr. Iuliu Maniu cere cuvântul și propune să se aleagă o comisie de candidare a celor 15 membri pentru Consiliul diregint, se delegă: P. S. S. episcopul Miron E. Cristea, Iuliu Hossu, d-nii V. Goldiș, Dr. I. Suciu, Dr. A. Lazar. Președintele întreține ședința, până ce comisia propunătoare să ia prezentă lista membrilor diregenții.

In cursul pauzei dl Dr. Sf. C. Pop, în baza dreptului vechii cel sau, avea încă până la constituirea nouului consiliu, ca post președinte pe stegăriu Ioan Arion din comună Agris, com. Turda-Arieș, care a fost impuscat misleștele de gardiști unguri, în gară dela Teiuș, în drumul său la Adunarea Națională, il declară de mort al națiunii române și propune că înmormântarea să se facă pe cheile lui C. N. R. și să fie înmormântată cu pompa militară, cu orhestră și comericu.

tat cu pompă militară, cu orhestră și comericu.

Sediul se redeschide. P. S. Sa d-l Dr. Miron E. Cristea raportează despre hotărîrea comisiei propunătoare, care pentru marele stat al națiunii române propune de președintă p-d George Pop de Băsești, de vice președinte episcopul Dr. Miron E. Cristea, episcopul Hossu, Andrei Băseanu, Teodor Mihai, de notari ai statului pe d-nii Dr. S. Dragomir, Dr. Caius Brediceanu, Dr. Mihail Popoviciu, Dr. George Crișan, Ghîță Pop, Traian Novac.

P. S. Sa episcopul Miron E. Cristea relevă că a sosit ziua vorbelor. Comisia de candidare propune de președinte al comitetului executiv, care se va chama *Consiliul Dirigent* și d-l Dr. Iuliu Maniu (ovati).

Membrii în consiliul dirigent se propun și se aleag: Dr. V. Lucaciu, V. Goldiș, Cr. Al. Vaida, Dr. St. C. Pop, Dr. I. Suciu, Oct. Goga, Dr. A. Vlad, Dr. Emil Hatjegan, Dr. A. Lazar, Dr. V. Braniște, Dr. Bontescu, Dr. R. Boila, d-l Flueraș și d-j Dumitru.

Sediul acestui consiliu dirigent va fi Sibiu. D-l Dr. Iuliu Maniu în nesfârșit ovăzii în cuvântul, mulțumeste pentru încredere ce se pune în el, accentuând rolul neamului românesc de sentinelă a civilizației în orientul Europei. Desvoală programul de muncă în liniațimea generale și cere încredere și sprijinul întregii nații române. Propune ca hotărîrea Românilor din Ardeal, Ungaria și Bănat de a se uni cu România să se aducă telegrafic la cunoștința M. S. regelui Ferdinand I, guvernului român și corporilor legiuitoro române. Propunea se primește cu unanimitate și mare bucurie. D-l Dr. Silviu Dragomir propune ca după actual mare de proclamare unirii să se trimítă M. S. regelui Ferdinand următoarea telegramă:

**Către Maiestatea Sa
Begele Ferdinand I.**

Adunarea Națională a Românilor din Ardeal, Banat și Tara Ungurească, înălțată în Alba-Iulia, glorioasă ceteata a lui Mihai Viteazul, a decretat într-un elan de entuziasm fără margini, cu unanimitate, unirea teritoriilor sale cu regatul României!

Vestindu-Vă hotărîrea aceasta care încorezează aspirațiile de veacuri ale neamului românesc, rugăm pe Maiestatea Voastră, primiți omagile ce venim a Vă le exprima cu profundă supunere. Trăiește M. S. Ferdinand, regelui României!

Trăiește M. S. Regina Maria!
Trăiește Augusta lor Famille!
Trăiește România Mare!

Cabinetul român

In sedința de seara Consiliul diregint s-a constituit în chipul următor: Dr. Iuliu Maniu, președinte și interne.

Dr. Alexandru Vaida, externă și presă.

Dr. Victor Bontescu, agricultură și comericu.

Dr. Romulus Boila, comunicare.

Dr. Aurel Vlad, finanțe.

Dr. Stefan C. Pop, răsboiu.

Dr. Aurel Lazar, justiție.

Dr. Emil Hatjegan, codificator în secția justițiară.

Dr. I. Suciu, codificatorul dreptului public și organizatorul constituantei.

Ioan Flueraș, sociale.

I. Jumanica, industrie.
Dr. Vasile Laciuciu, Dr. Valer Braniste și Oct. Goga, fără resort.

Sabia lui

Scurt radiogramă anunță că Wilhelm al II-lea, ex-imperator și ex-rege, «a trebuit să-si înmână sabia generalului olandez Orendás».

E o capitulare după internare, pe cînd de obicei, internarea urmează capitularii.

Si acest tragic incident din istoria lumii rechiama în minte o altă catastrofă împărătească, aceea din 1870 astăzi așa de definitiv și de străluat reparată —, când Napoleon al III-lea a depus sabia sa în mâini, nu ale unui general de teră neutră fără funcție de jandarmi fără de patruză, de izgoniti și de desertori, ei în mână «fratele» său, Wilhelm I. el însuși, înainte de a lua drumul spre castelul dela Wilhelmshöhe.

Intre un moment și celălalt este o deosebire, dar deosebirea cea mai mare și între valoarea unei spade și valoarea celeilalte.

Spada predată la Sedan era aceea care scăpase Europa răsăriteană de primăjdia tiraniei moscovite, aceea care dăduse principatelor dunărene dreptul de a forma un singur stat național, care deschisește altor popoare creștine din Orient calitatea de desvoltare liberă, ducând delă o autonomie garantată la independentă ce trebuie să decurgă firește dintr'insă. Spada aceasta crease din fragmente rasătele, care fără dansă nu se puteau reuni și nă provincii austriace și Italia unită, care putea de-acum înainte să meargă, și de sine către urșite ei. Ea stătuse, spada limpede în parătulor francezilor, înaintea oricărei încercări de a se înfiinde dreptul popoarelor și arătase deținătă de oră cu vîrful ei drumul pe care azi îl însamnă concepția liberală a Americii.

Spada lui Wilhelm al II-lea a zângănit, fără a eși din teacă, de către ori a fost prilejul de a se înăbușii un drept firesc, de a se jigni demnitățea națională a unui mal slab, de a se apăra dinăuntru spălătoare și funestă a celor mai putred organizații politice din lume: Österreich-Ungarnul moșnegăului Franz Joseph și imperul otoman al lui Abdul-Hamid. Sîi, când s-a părut că e destul de ascuțită, ea a tănit din teacă astăzi cum sare năpârcă din buruiana, pentru a încerca să supuie civilizația lumii unei asociații în care Germania sălăbatățică conduce corul de barbari moali ai maghiarilor, bulgarilor și turcilor.

Generalul olandez n'a primit eri în mâna sa, decât un trifoi instrument de terorisare și un laj fier de măceluri.

(Neamul Românesc din 23 Nov.).

N. Iorga.

Săcui și românii

Din Osorhei se anunță: Sfatul național săcusec dela Osorhei, în seara lui de Luni, și a rostit părere, că săcuii nu voiesc să se alipească la România.

Oronatul sfat domnesc dela Osorhei este liber să-și abie părearea care-i place. Noi stim însă, că strămoșii săcuior erau buni prieteni ai lui Mihai Viteazul.

De ce oare adevaratii săcuii de astăzi n'ar fi eșeri prieteni buni ai celor ce vin în numele lui Mihai, dintr-o țară, unde poporul săcusec a făcut și face considerabile averi?!

Din zilele noastre

Deșteaptă-te Române!

Am fost ieri într'un birt de deaiici din Sibiu. Era multă lume în birt, mai cu seamă tineret, care încina mereu cu po călăruți pline de vin.

Se spune doar că la noi lumea era bucuroasă, mai cu seamă cănd ar e săptă săptă sau cătă-o bucurie.

Astăzi era prilej de neagrăție bucurie.

Hoțărârea luată la adunarea din Alba-Iulia de a ne uni cu România și a infapăsi astfel *România mare*, visul atâtă de generații, era într'adă motiv de bucurie.

Și astfel se închinea mireu. Și când căldura sursului de viață lăua în cămăsa sa crecerilină și-l avântă, atunci se cântă „Deșteaptă-te Române”, ridicându-se de pe scaune. Vezi Doamne, e vorba de un cântec sfânt al poporului românesc și sfîrșitul față de el trebuie arătat și prin semnul scufului.

Ce vedere intunecată însă, ce contrast mare!

Ori și un cântec sfânt „Deșteaptă-te Române”, și atunci nu e pentru birt, pentru capete amețite, ci numai pentru serbări înalte și alese, — ori nu e sfânt, și atunci nu ne mai ridicăm de pe scaune în birtul, în care am fost ieri și în care am văzut cele ce scriu aci, se aflau și strâini, deacă neromâni. E usor de gând, în ce situație se aduc aceștia.

Dacă se ridică și ei, o fac mai mult sub presiune morală sau de atâtă natură, dar nici de căd în drogoste. Pentru că ei nici nu au nimic comun cu acest cântec și nici nu pot avea, deorece ei își au canticul lor, și pe el pot să și-i îndrăgească și respecteze.

Iar dacă acești neromâni nu se ridică, sănătății priuviți de sigur de creierul înfumurat de bețuire cu sănge râu, ba poate se întâmplă mai mult.

Puternicul vânt al libertății, esit din Împăratie, și-a stabilit la Statele Unite Americane, vânt care n'a mai băut până acum nici eu o foarfă elementară atât de puternică, nu-i ierarh să fie stăvilit nici pentru noi, dar nici pentru alții, din respect față de libertate, după care am săngătir chiar și care ascătuie ne-a schimbat atât de mult suflul nostru și linia noastră întreagă.

Nu știa dacă s-ar putea admite, ca „Deșteaptă-te Române” să se cânte la beții, și nu cred că e bine, cănd aș vrin copilandură cantând acest cântec sub influența alcoolului, lumea afișându-se în birt să se ridice în picioare. Caraghiosă!

Dacă ne place să fie respectat cântecul acesta și să i se păstreze sfîrșința, atunci trebuie să-l respectăm noi mai întâi, trebuie scos din rândul cântecelor de beție. Aicum îl reducem noi înșine la un grad joasnic.

Deșteaptă-te Române..!

a. i.

In drum spre Bihor

Trupele românești înainteață cu pași gigantici. Sunt în hotările Clujului și se îndreaptă către olaturile românești mai expuse: *Bihor și Sătmár*.

Apele

Primir următoarea telegramă din Arad:

Comandele gardelor naționale, preotii, învățătorii și toți inteligențiali sănt provocăți a face raportare amănunte, întrucât se poate că documente și numele martorilor despre toate atrocitățile ce se comit sau s'au comis în tînturile lor, cu indicarea jertfelor, numele și descrierea imprejurărilor. Rapoartele să se trimîtă grăbinic prin curier Consiliului național român din Arad.

Dr. St. C. Pop.

Fapte de basibuzoci

Un pluton de soldați unguri a străbătut zilele acestea cu un tren pancerat până la *Porcsé*. Aici au scos mitralierele din tren și au început să puște ca niște adeverări barbare prin sat. Fapțiul că nu s'a înfămat nenorociri de sânge și a se mulțumi poporațunei pasnice, care văzând obrăznicia canibală, s'a refugiat în locuri scutite.

Eri Joi, după ameza, a apărut același tren pancerat și în gara Sibiului cu scop de a fura vagoane în cărcătu de munje și alimente. Legionari români alături în gară vorind să impiedice mișcarea ungurilor, fost primi cu o ploaie de gloante de mitraliere.

Legionarul *Muntean* abs. de teologie și student în drepturi a fost rănit de moarte. Dus în spital a mai trăit vreo două ceasuri.

Pânăcând pornorile mongolice ne vor mai murdări standardele noastre și ne vor mai ucide mișcările frații?

Apucături de misie

Ne vine stirea că bandiți, de sigur instigați din Pesta, — au pușcat în cimitirul nostru deputat *Emil Seni*, funcționar de bancă, întărită la 24 Noemvrie a. c., în vîrstă de 30 ani. Osemintele scumpului defuncț defuat la fostul sprijin vesnicid obînuit cimitirul bisericii gr. cat. române din Nasaud la 26 Noemvrie. În veci amintirea lui!

† Emil Seni

Primim următorul anunț: Cu înimă adânc îndurățat facem cunoștință tuturor rudenilor și cunoștinților trecrea din vîstă a iubitelui și neutalului nostru *Emil Seni*, funcționar de bancă, întărită la 24 Noemvrie a. c., în vîrstă de 30 ani. Osemintele scumpului defuncț defuat la fostul sprijin vesnicid obînuit cimitirul bisericii gr. cat. române din Nasaud la 26 Noemvrie. În veci amintirea lui!

Jalina familye.

Oaspeti înalti și mult doriti

Marii am avut neagrăție bucurie să salutăm în Sibiu românești oaspeti din înșin și atât de dragi: Generalul *Leonte* cu căpitanul *Bârcarescu* și locot. *Marculescu* din România Dr. *Paulin Halippa* vicecineșteanul statului basarabean, *Vladimir Cazaciu* deputat în statul său, *Alecu Procopovici* profesor din Cernăuți.

Au sosit dela Alba-Iulia unde au fost de față la praznicul sfânt al Invierii noastre. În Sibiu au vizitat toate instituțiile culturale, întâvărășit de prieteni și vecini cunoștiți.

La ora 1 au plecat în automobile prin Turnu Roșu spre casă.

Stirile zilei

Se cere o reparație. Limba franceză a fost, la începutul răboiului, insultată și în Sibiu. Cuvântul *bulevard* din numele Hotelului (astăzi *Europan*) de pe promenada podului a fost înlocuit de groază unor agenți care n'au văzut atunci curajul să-și spună numele, ca să stîm cine este valoiositatea dăunător a cuvintelor împărtășitea dela franceză.

Să se repare prostia! Să să se restaabilească numele de *Hotel Boulevard*; parodul promenziei să fie de acți incolo: *Parodul Francez*.

Omagii Românilor și suveranilor el. M. S. Regel Ferdinand a primit din partea M. S. Regelului Britanic următoarele telegramă: *Malestățile regale*, Regatul Iasi. Cu prilejul încheierii armistițiului cu Germania trimitem un Mesajuri de salut amical Tării Tale valoroase, ale cărei suferință și tărie nu au fost uitate de noi în momentul bătăliei Noastre. Buirotilor deținute de Mărăști pot rămâne și asigură că este posibilă să fie realizată o fată săvârșită și să poată privi viitorul cu nouă nădejde, și cu încredere. Gândurile mele au fost mereu cu Tine și cu Regina în tot timpul zilelor negre, care au apăsat asupra Tării Tale.

Ofițeri români în Sibiu. De Marti se găsesc în Sibiu un major și patru ofițeri din armata României, și un căpitan francez.

Au plecat dela Ramnicul Valcă, și cu tren special, condus de personal românesc, astăzi trecut la Turnu Roșu spre Sibiu, pentru a pregăti calea pe seama armatei, care înaintează pe drumurile ce se repară după retragerea trupelor germane din ţară.

Că a pierdut armata austro-ungară. După date oficiale din Viena, armata austro-ungară a pierdut în răsboi, până la sfârșitul lui Mai 1918, patru milioane de oameni morți, răniți și bolnavi. Numărul morților se cifrează cu 800.000 soldați și peste 23 mii de ofițeri.

Pe străzi. O convorbire;
— Mai crezi dia, că îl *dszsi* va apăra vreodata pe nemighi ar?

— Negrești, că-i va apără.

— Cădă?

— Indată de Jász va fi înălțat din ministeriu.

Nu sunt subscrise de nimănii Aza zilele (*manifest*), scrie în linieă păstrarea și având drept tantă o deosebită înălțare în română, nu poată nici o subscrive de name, și nici tipografia, în care au fost comise, nu îndrăznește să o arate. Va să zica sănătăților de cunoscut, și fiecare va să cum să primească astfel de manifeste mininoase.

† Emil Seni Primim următorul anunț: Cu înimă adânc îndurățat facem cunoștință tuturor rudenilor și cunoștinților trecrea din vîstă a iubitelui și neutalului nostru *Emil Seni*, funcționar de bancă, întărită la 24 Noemvrie a. c., în vîrstă de 30 ani. Osemintele scumpului defuncț defuat la fostul sprijin vesnicid obînuit cimitirul bisericii gr. cat. române din Nasaud la 26 Noemvrie. În veci amintirea lui!

Jalina familye.

Un memorandum. Într-un consiliu științific la Budapesta a hotărât să se înălțearea și statuisea unor persoane care au părăsit la porină și conducea răboiului. Partidul social democrat a pus mâna pe *un memorandum* al baronului *Samuil Haza*, care în Ianuarie 1910 dovedea *guvernulungar*, că monarhia austro-ungară nu poate păstra răboial mai mult de nouă luni. Să cu toate acestea, oamenii fară suferă au trimis să fie micărelor, fără nici un scop, să se miște de mijloc, și au jerură să se întâmple. Mai interesant este că înzus *Károlyi* avea cunoștință despre memorandumul anințit.

Îndreptare. Ni se serie: In *Telegraful Român* Nr. 113, la *Februarie*, în articolul *Răboialor poporului*, amintiri de Romulus Dămani, s-a stricurat gresela, că în loc de *Aron Cioran* din Cărpiniș s'a scris *Aron Avram* din Cărpiniș.

Vă rog a face îndreptarea respectivă, pentru care mulțumindu-vă înainte, rămân cu stîmă: *Cărpiniș*, 28 Nov. 1918.

Aron Cioran

econom.

Soareta festului împărat. Agentia Reuter anunță: Guvernul englez, în depălina înțelegerii cu aliații săi, a hotărât să ceară de la guvernul olandez extrădarea festului împărat Wilhelm.

„Freiherr” organul socialistilor cere punerea sub acuză și la lui Bethmann Hollweg, Jigow, Zimmerman și cetera, că ei să fie deținuți la moment, — Calățăneurilor oară prietnișie diplomatică și că să bătăliai fără de acasă la măsuțele site de mijloc de român, vor ajunge pe banca acuzaților.

Stîră ziaristică. La Varsău apară foaia poporului *Opiniția*. Director al acestei este înfrateul român *R. Răduțău*, și primul redactor *P. Bizerca*. Abonamentul la *Opiniția* este de coroane pe jumătate de an. Apără în fiecare Duminică. Se tipărește în *Tipografia Banatului*, în editura unui consorțiu. Redacția și administrația în: Varsău.

Să pierdut. În 9 Nov. dimineață la 7 ore pe strada Ocenii (București) s'a pierdut o ghetă de bărbat cu pînjeni. Rog pe acelăzincă să se căuta și să poată fi găsită ghetă, a o preda administrației folii acesteia, unde va primi 10 cor. premiu.

Avis. Prelegerile la școala de aplicație interioare din cauza boala spanioleană și a vremii mari de acasă, se vor continua cu ziua de Luni, 20 Noemvrie (9 Dec.) a. c.

Liceul român grănităresc din Nasaud. Înălțare de adunare marețială din Alba-Iulia, să înfrunță comitetul fondurilor grănităresc din Nasaud în trei grade genială și a hodiștilor români. Se desfășoară statul imperial de stăpânire angurăscă din 1893 pentru administrarea fondurilor; se va compune un nou normativ, ear până atunci se încredează președintul și comitetul fondurilor cu administrație lor, în conformitate cu practica ce era în vigoare înainte de anul 1889.

In locul inscripției „Alapítványi fogimndizárium”, pusă de unguri pe frontispiciul unui găzduit românesc, acum străucește inscripția în limbă înțeleasă: „Liceul român grănităresc din fostul district al Nasăudului.”

„Am respins ceihi.” Rapoartele oficiale, comunicate de biroule de presă al ministerului maghiar de răsboi, se asamblă perfect în rapoarte din urmă ale lui Ludendorff: **„Am respins pe francezi”**, — ear francezii ocupanți necetașă localitățile, din care au rămas în locuri sănătoase. **„Am respins pe cehi și pe răsăritore anglo-saxoni”**, —耳 după aceeași rapoartă — pătrund spre Neutra, Crasier și în alte locuri și dau afară pe cehi ce îl se opun.

Di major Aurel Pașcală în scopul de a înălța cu atenție nedumerile declarate și face cunoștință publicului românesc, că nu *dănsul* și comandanțul batalionului de legionari, cum crește să pătrăită în *Cărțica legiu-narului român*.

Partidul social democrat din Sibiu înviat ne toate funcționările din loc, fără deschidere, o consiliu în locul Cassei bolnavilor (Krannenkassa), strada Zeughof 5/6 pe Marți seara, orele 6/5.

La reunirea română de normăntare din Sibiu au fost primiți următorii membri noi: *Romul Putca*, *Ștefan Sasch* și soția sa *Aurelia n. Fedoreanu*, *Marina Cristea n. Cristea*, văduva de econom (Cavoca Sălăș); *Adolf Kisch*, cursor de librărie și soția sa *Katarina Kisch n. Roth*, *Ana Kisch*, văduva de medicul *Georgiu Murean*, vîziv primar și soția sa *Eugenie Murean*, *Maria Murean* născ. *Cădăr*, văduvă de economist (Vestem); *Ilie Peres* econ., soția sa *Nufă născ. Porumbaceanu*, fiica lor *Ana Mării*, *Radu*, toți din Gusterița. Ajutoare statutare sănătății și plătită după răspăsaj membrii *Cornelia Milea n. Cristovănean*, preoteasă (Sura-mare) *Nicolae Săloșin*, invățător pens., *Alexandra Lebea*, mare proprietar, *Olăjă Navrea*, președinte și *Maria Arsinte* născ. *Busuac*, soție de muzean, cu cari numărul membrilor decăză din șimbul Reuniunii a ajuns la 360. Membri noui se primesc la președintul *Tordószianu* și la casular substitut, *Timotei Popovici*, prof. (Strada Cismădiel Nr. 7, etaj).

Reuniunea română de muzică din Sibiu

Convocator

In conformitate cu dispozițiile și lui 19 din statutul reuniunii române de muzică, prin aceasta convoc

adunarea generală extraordinară, pe Sâmbătă, în 24 Noemvrie (7 Decembrie) a. c. la 4 ore după amiază, anume în locul școalei centrale.

Ordine de zi:

1. Raportul comitetului.
2. Alegerile nouului comitet.
- Sibiu, din sedința comitetului reuniunii române de muzică, înălțată la 15/28 Noemvrie 1918.

Lauar Teoreanu,

președintul reuniunii.

Aviz

Corul mixt bisericesc va ține cîteva probe, în care scop rog pe toate doamnele doamne și pe toți domni, care pot și doresc să-și dea concursul, să binevoiască și se prezinte *Sâmbătă* în 7 Dec. n. a. 5 ore d. a., în sala de gimnastică a școalei civile a Asociației (str. Șaguna 6).

Pe lângă cantică liturgică vom luă în studiu și cantică națională.

Rog prezentare punctuală și în număr că mai mare.

Imotul Popovici,

profesor.

Nr. 11128

(290) 1—3

Nr. 607/1918 Prot.

(282) 1—3

Nr. 311/1918 of. ppresb. (287) 3—3

CONCURS

In scopul conferirei de stipendii și ajutoare pe anul 1919 din fundația «Andronicei»:

- I. Pentru învățățeli de orice meserie.
- II. Pentru sodali, deveniți atari în decursul anului 1918.

III. Pentru sodali, cari au lucrat fără întreupere 6 ani meseria lor și au dat dovezi despre dexteritatea de a putea deveni măstări, — prin aceasta se deschide concurs pe lângă următoarele condiții:

Toți petenții la ajutoru și stipendiu să producă:

1. Extras din matricula botezătorilor.
2. Testul de cămădu, despre avearea propriei ori a părinților;

3. Atestat familiar despre familia părinților concurențului ori, fiind el căsătorit despre familiile sau, având a se indica în acest atestat: căi princi minoreni sunt în familie, căjii cercetează școală și căi mai sunt la meseri.

Indrăgostiți și petenția sănătatea români ortodocși născuți în arhieze Transilvaniei.

In special se să dovedească:

I. Învățățeli

a) că au împlinit anul al 12-lea de etă;

b) că au cercetat școala poporala ori altă școală superioară;

c) că au încheiat contract cu măstру și că contractul este înregistrat la autoritatea industrială (presturi ori magistrat).

d) aderenția de la măstări despre sporul ce i-a ratat în măstări, despre dignitate și puritate morală; vidimale de cătuhel și sau parohul local.

Contractul trebuie acela la cerere în original, sau în copie autentică.

II. Sodali

a) că au terminat anii de învățățeli cecace vor dovedi prin atestatul autorității industriale (art. de lege XXVII din 1884 §. 67);

b) că au purtat bună și fac spor multumitor, cecace vor dovedi ori cu carte de lucru, ori cu aderența de la măstări;

c) ceice vor dovedi, că sunt membri ai unei reuniuni de meseriași și că cu noște mai mulți limbi, vor fi preferați.

III. Sodali care sunt în condiții de a deveni măstări

a) să aibă certificatul de măstări;

b) să li se lucră cel puțin 6 ani fără întreupere în calitate de călăce, cecace vor dovedi cu carte de lucru, eventual cu aderența de la măstări caru au lucrat;

c) în cerere să arate anume locul unde voiește să se așzeze ca măstări, ce fel de mijloace mai are pentru a începe meseria pe societatea lor;

d) să dovedească cu atestatul oficiului parohial că cercetează biserică și e creștin bu și moral.

Dela totu concurenții se cere, ca cererile să fie scrise și subscrise cu mâna proprie, adresate Consistoriului arhiezean gr.-oriental din Sibiu și să le înainteze cel mult până la 31 Decembrie 1918 st. v.

Cererile neînștiințate în regulă și cele intrătute după termen nu se vor lua în considerare.

Sibiu, la 4 Noemvrie 1918.

Consistorul arhiezean.

Publicații

Comuna Bungard esărândeașă pășunatul (pădurea) de earnă pentru cei în 11 Decembrie st. n. 1918 la 2 ore d. a. în licitație publică.

Primăria comună.

De vânzare

Un rând de haine bărbătești de salon sănt de vânzare la:

Salamon

1—3 (293) Sibiu, Strada Reisler, Nr. 26.

Concurs

Pentru abținerea învățățelerii Traian Mandache, devenind vacanță postul de învățățele la școală confesională ort. română din Ighiușdorf-Rădeni, protopresbiterul Agnita, pentru întrigarea acelui să bănească concurs cu termen de 30 de zile de la prima publicare în ziare în *Telegraful Român*.

Emblementele imprenute cu acest post sunt:

1. 880 cor, salar fundamental, plătită de rate lunare anticipative prin repartiție pe popor, restul se va cere dela P. Ven. Consistor.
2. Cuarț natural în edificiul școlaei.
3. Relut de grădină 20 cor.

Invățățelui aleș și obligat a instruia elevii școalei de toate zilele și de repetiție, a cerceta cu elevi biserica în Dumineci și sărbători și a cănta cu ei la sl. liturghie. Ceice vor putea forma cor cu înimera adulă, vor fi preferați și deosebit remunerări.

Datoritorii de a ocupa acest post să-și astearne rugășii insolu de documentele cerute de legile în vigoare, oficiul protopresbiteral în Agnita în termenul sus indicat și să se prezinte în biserică spre a face cunoștință cu poporul și a-și arăta destinația în căntări și tipic.

Agnita, la 30 Octombrie 1918.

Oficiul protopresbiteral ort. român al tracătoriei Agnita, în înțelegere cu comitetul parohial concernent.

Ioachim Muntean,
protopop.

Nr. 367/1918 (289) 3—3

Concurs

Pentru întrigarea postului de capelan cu drept de succesiune în parohia de cl. I în D-ia (Olăhdia) în protopresbiteral Sebeșului, se publică concurs cu termen de 30 de zile de la prima publicare în *Telegraful Român*.

Emblementele sănt: jumătate din venitul preoților făsonate în tab. B, pentru întrigarea de stat.

Concurenții au să și astearne cererile învățățele conform normelor din vigoare, în termenul arătat, subsemnatul oficiul protopresbiteral, și cu observarea prescripcilor a se prezenta poporului în biserică spre a cănta respective la celebră și cuvântul.

Sebeș, 14 Octombrie 1918.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. român în conțelegeră cu comitetul parohial.

Sergiu Međeann,
protopop.

Nr. 617/1918 Prot. (288) 3—3

Concurs

Pentru întrigarea postului al II-lea de învățățele la școală confesională gr.-or. română din Cincul-mare, protopresbiteral Agnita, prin aceasta se publică concurs cu termen de 15 zile de la prima publicare în *Telegraful Român*.

Emblementele imprenute cu acest post sunt:

1. Salar fundamental 1.200 cor. precum și graduațiunile prescrise de lege, care vor plăti din cassa biserică.

2. 5 stângini de lenă tăiate și aduse la locuința învățățului și computate în 100 (una suta corone) din salariul fundamental.

3. Un sfert de jugăr pământ.

4. Locuință pentru învățățor fără familie în edificiul școalei.

Alesul pe lângă instruirea elevilor de școală va avea să instruieze în sări de lări și tinerimea; apoi în dumneci și sărbători conducându-i pe foii la biserică spre a cănta și a face cunoștință cu popor.

Concurenții, pe lângă subsemnarea cererilor concursuale oficiului protopresbiteral subsemnat, vor avea să se prezinte în vre-o Dumineacă ori sărbătoare la săf. liturghie spre a cănta și a face cunoștință cu popor.

Agnita, în 25 Noemvrie 1918.

Oficiul protopresbiteral ortodox român al Agnita în conțelegeră cu comitetul parohial din Cincul-mare.

Ioachim Muntean,
protopop.

Nr. 311/1918 of. ppresb. (287) 3—3

Concurs

Pentru ocuparea/postului învățățelor vacanță de la școală elementară confesională gr.-or. din parohia Ciceu-Giurgești prin aceasta se publică concurs cu termen de 15 zile, comunicate dela prima publicare în ziare în *Telegraful Român*.

Dotajulmea imprenută cu acest post este de la 1.200 cor., plus graduația de 200 cor., plătită dela comuna bisericească, până ce se va acorda ajutorul de stat, eventual până la alte dispoziții ale forurilor parohiale ori ale superiorității noastre bisericești. — Cvartir în natură și grădină.

Concurenții au să și astearne rugășii lor concursuale, instituite conform legii, la subsemnatul oficiul protopresbiteral în termenul deschis, indicat mai sus, și să se prezinta în vre-o Dumineacă ori sărbătoare la biserică parohială spre a cănta și să se acorde cunoștință poporului.

D-e-s. 6 Noemvrie 1918.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al tracătoriei în conțelegeră cu comitetul parohial competent.

Theodor Hermann,
protopop.

De vânzare

200/m² de cearăpă, 120/m² de cartofi, 30/m² varză și 100 bucată boala de stejar în deosebite mărimi. Informații se dau la:

Ludwig
2—2 (291), Sibiu, casarma jandarmeriei.

Aviz

Am onoare a recomanda cu toată căldura P. T. Public restaurantul meu de pe promenada Breiter, cunoscut sub numele:

Bretterbierhalle

ca cel mai placut loc de convenire al intelectualilor români. **Bucătărie lemnă** și de prima clasă, **vinuri** de soi din jumătate de Cluj și în fiecare seară concertează cea dintâi **proaspătă** de muzică de țigani din Sibiu. :: :: :: :: ::

Pentru binevoitorul concurs al onoratului public se roagă:

1—6 (292)

Anton Josef Fark.

A apărut și se găsește de vânzare la Librăria Arhiezeană în Sibiu-Nagyszeben:

Calendarul arhiezean

pe anul 1919

și cuprinde o bogată materie de citit, din care amintim următoarele: Nu scapi de ce și scriș. **Versuri de astăzi**: Scrisoare din Italia. De trei zile. Mort. Departe. De-acasă. Ce mai e pe acasă? Catănești. Vorba romândului, zicatori din popor. Cum să cătim? Din scrierile celor disperați! Răgănitine din urmă. Mama rănilor. Bunica. Tărâț-pără. Erolul nu mor. Sublocotenentul Nicolae Brote. Medicul Dr. Nicolae Aron. Sorin Barciu. Snoave și istorioare: Făraonul bucurat. Fa de om bogat și bobul de mizerie. Împrejurul lumii. Stilul de viață. **Pentru economie**. Să învățăm de la străini. Codrul preajdejor. Orificii de salite. **Pentru școală** (paralela). Cum se pregătește școlă. Culeșul de poame. Poamele vermeilor. **Fid și fel**. Vremea d'apoi. Balile de seară. Ofică sau tuberculoză. Băișii răghădești boala. Obiceiuri și răsboiu. Apasat de grăja milioanelor. Cătrăi mame. Copilul nu trebuie legănat. Turnul despărțitor. **„Siruit mână”**. Ojet bun de casă. Păstrarea merelor. Poruncile căsătoriei. **Scănă**.

Calendarul arhiezeeană pe 1919 este impodobit și cu patru ilustrații: George Cosbuc. Sublocotenentul Nicolae Brote. Dr. Nicolae Aron și Sorin Barciu.

În celelalte părți ale Calendarului sunt: Cronologia, zilele și lunile de pește an, mersul verii, Casela dominoare, tarifele noastre de poștă și de timbre, însemnările targurilor, aranjările după **afabet și sun**. Extras din catalogul librăriei arhiezeane despre depositul de cărți bisericești, școlare, regulaționale, blanșete și iconice.

Calendarul arhiezeeană să împărtășească în două ediții: o ediție cu **Sematismul** bisericăi ort. rom. din Ungaria și Transilvania, cu **Evidență**, pentru oficiile protopresbiteralor, parohiale, catedrele și învățăților, și o altă ediție, poporala, fără **sematism**.

Sematismul se vede și în broșură separată, cu 1 Cor., plus portostal 20 fil.

Afări librăriilor, că și particularilor, pentru desfacerea pastă 10 exempl. se da rabat.

Prețul: | Ediție cu Sematism 4 corone plus portostal 20 fil. | "fără" 2 cor. 50 fil. | " 20 "

1 : Cu trimitere recomandată portostal 40 fileri, 1 :

A apărut și se află de vânzare la Librăria Arhiezeană din Nagyszeben – Sibiu :

Tipicul bisericăi ortodoxe
intocmit pentru trebuințele preotilor români și ale elevilor seminariali

de
Aurel Popoviciu,
dabavole-econom seminarist, instructor de căsnici bisericești și de tipic.

Aprobat de Prevenă. Consistorul arhiezean din decizie din 21/VI 1916. Nr. 7238 B.

Se vinde numai legat cu 5 cor.
plus 50 fil. porto, recomandat.